

JAARVERSLAG 2023

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 14 februari 2024 en
aansluitend ondertekend door:

Hans van Harten, voorzitter:

Henk Nagelhout, secretaris:

Joop Slotboom, penningmeester:

Ineke Gorter, bestuurslid:

Ad van Dijk, bestuurslid:

1. EEN SUCCESVOL JAAR	2
2. BESTUUR	3
3. KANTOOR.....	4
4. INZET GIDSEN EN REALISATIE RONDLEIDINGEN	4
5. WERVING EN OPLEIDING.....	5
6. KWALITEIT.....	5
7. ONDERLINGE VERBONDENHEID	7
8. MARKETING, PROMOTIE EN ICT	8
9. AANBOD AAN RONDLEIDINGEN	8
10. SAMENSPRAAK.....	9
11. FINANCIËEL JAARVERSLAG 2024	11
BIJLAGE 1. BALANS EN WINST- EN VERLIESREKENING	12
BIJLAGE 2. VERKLARING KASCOMMISSIE	13
BIJLAGE 3. OVERVIEW AANTAL WANDELAARS.....	14

1. Een succesvol jaar

Gilde Amersfoort kan terugkijken op een succesvol jaar. Na de corona-periode, die tot begin 2022 aanhield, is sprake geweest van een sterk herstel. Dit jaar wisten maar liefst 17.500 mensen het Gilde te vinden. Dat is heel mooi, maar vergde ook een serieuze inspanning van onze gidsen en kantoormensen.

Het Gilde was erg geholpen met het feit dat de Opleidingscommissie in het voorjaar van 2023 14 nieuwe gidsen afleverde, die meteen de theorie in de praktijk konden brengen. Zo had het Gilde eind 2023 bijna 80 actieve gidsen. Er zijn dit jaar echter ook enkele gidsen gestopt of

overleden, waaronder ook een aantal oud-gidsen. Dat gaf dit jaar een donker randje.

Velen gingen mee met een stadswandeling of torenbeklimming of bezochten een monument. Vooral de proef met de openstelling van de Koppelpoort op aanloop was een succes. Dat geldt ook voor de diverse arrangementen met Waterlijn, St. Joriskerk, Levende Historie, Drie Ringen en De Armen de Poth.

Er kwamen ook veel bezoekers op Amersfoort af vanwege het feit dat de stad op 12 november 2023 de prestigieuze prijs van de Beste Stad van Europa in de wacht sleepte. Dat bracht veel publiciteit met zich mee.

Dit jaar stelde het bestuur een nieuw meerjarenbeleidsplan vast met als kernpunt: groei is geen doel op zichzelf. We willen als vrijwilligersorganisatie een fijne club zijn en blijven, met zorg voor elkaar. Het Gilde investeert ook extra in de kwaliteit van de gidsen en de rondleidingen. Zo zijn in 2023 voor het eerst herhaaltrainingen voor gidsen georganiseerd en is de coaching geïntensiveerd. Zo hoopt het Gilde de bezoekers aan Amersfoort nog beter te kunnen bedienen.

Het Gilde heeft in 2023 met de Volksuniversiteit Amersfoort en de Oudheidkundige Vereniging Flehite ook initiatief genomen voor een nieuwe cursus te weten 'Het Verhaal van Amersfoort'. Dat is een achtdelige opleiding voor Amersfoorters die meer willen horen en weten van de geschiedenis van Amersfoort. Deze cursus start in 2024 en wordt uitgevoerd door de Volksuniversiteit.

Het Gilde wil de samenwerking met partners verder uitbouwen. In 2023 zijn ook initiatieven zoals Samenspraak, dat onderdeel uitmaakt van het Gilde, gesteund. Samenspraak gaan wij sterker betrekken bij onze hoofdactiviteit, bijv. door het jaarlijks aanbieden van een stadswandeling aan taalmaatjes en anderstaligen.

2. Bestuur

Ad in den Haak heeft per 5 april 2023 zijn taken als bestuurslid marketing en communicatie neer moeten leggen vanwege andere werkzaamheden. Er is nog geen opvolger gevonden. Hans van Harten neemt vooralsnog zijn portefeuille waar.

Voor Wim Wisman kwam op 31 december 2023 een einde aan zijn reguliere bestuurstermijn als penningmeester. Hij is per 1 januari 2024 opgevolgd door Joop Slotboom. Hij is in de laatste maanden van het jaar

door zijn voorganger ingewerkt, zodat er sprake is van een soepele overgang.

Het bestuur van de Stichting Gilde Amersfoort bestond in 2023 uit de volgende personen met de volgende portefeuilles.

- Hans van Harten: voorzitter, externe contacten (sinds 15/09/2022)
marketing, communicatie en ict (a.i. sinds 05/04/2023)
- Henk Nagelhout: secretaris (sinds 15/09/2022)
- Wim Wisman: penningmeester (sinds 01/01/2021)
- Ad in den Haak: marketing, communicatie en ict (tot 05/04/2023)
- Ineke Gorter: samenspraak, productontwikkeling, sociale zaken en opleiding en kwaliteit (sinds 01/09/2021).

Gilde Amersfoort is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel voor Gooi-, Eem- en Flevoland onder nummer 41189616.

3. Kantoor

Per 1 januari 2023 volgde Sieb van der Weide als nieuw Hoofd Gilde-kantoor Aloys Michielsen op, die deze taak 14 jaar vervuld had. Het bestuur is Aloys Michielsen zeer erkentelijk voor zijn jarenlange inzet.

Het aantal kantoormedewerkers breidde in het voorjaar met twee uit. Daarmee kwam het aantal medewerkers in totaal op 12 personen, wat een voldoende aantal is om het rooster van de kantoorbezetting maandelijks in te kunnen vullen.

4. Inzet gidsen en realisatie rondleidingen

Het Gilde heeft in 2023 afgerond 17.500 wandelaars rondgeleid. Een mooie stijging met circa 4.000 t.o.v. 2022, waarin het herstel van de beperkingen door de coronapandemie nog een rol speelde.

Het betrof 1834 gidsbeurten. Uitgaande van gemiddeld 80 inzetbare gidsen was dat per gids 23 keer (in 2022: 24 keer/gids, en vóór corona in 2019: 32 keer/gids).

De groepsgrootte per gids was gemiddeld 9 à 10 (9,5), wat meer is dan in 2022, toen het ruim 7 wandelaars per gids betrof. Ook dit is verklaarbaar vanuit het herstel na de coronaperiode.

In het najaar was de verkiezing van Amersfoort tot 'European City of the Year' merkbaar, met name op de zaterdagen: regelmatig moesten extra gidsen opgeroepen worden, ondanks het regenachtige weer.

De aantallen deelnemers over de jaren 2019 t/m 2023 zijn grafisch weergegeven in bijlage 3.

5. Werving en opleiding

De 14 aspirant-gidsen van de opleiding 2022-2023 zijn allemaal geslaagd. De Opleidingscommissie bestaat uit vier personen: Koos Oosterhoff, Wim Sweers, Marianne Kuyper en Annelies Roozen. Wim Sweers heeft in de loop van de cursus de coördinatie aan Koos Oosterhoff overgedragen.

Op basis van de evaluatie van de opleiding 2022-2023 is de opleiding aangepast om een nog beter resultaat te krijgen bij de komende lichting gidsen. In het najaar van 2024 wordt een nieuwe opleiding gestart. Er staan inmiddels 22 mensen, die gids willen worden, op de wachtlijst. In 2023 zijn er tien mensen op de wachtlijst bijgekomen. Werving van nieuwe gidsen is, gezien de wachtlijst, niet nodig op dit moment.

6. Kwaliteit

Eén van de speerpunten in het nieuwe meerjarenbeleidsplan is het bevorderen van de kwaliteit van de rondleidingen. Daarvoor worden verschillende instrumenten ingezet.

6.1 Coaching

De Coaching commissie heeft in 2023 27 collega's gecoacht. Het resultaat is alleszins bevredigend in die zin dat duidelijk naar voren komt dat de rondwandelingen gedaan worden door kwalitatief goede gidsen.

Het doel is om elke gids eens in de 2 of 3 jaar te coachen. Dit wordt mede ingegeven door de gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers.

6.2 Herhaaltraining

De Opleidingscommissie heeft een Herhaaltraining ontwikkeld voor alle gidsen. Doelen van die training zijn:

- Verbreden van kennis en vergroten van vaardigheden (verhalend vertellen);
- Leren gebruiken van de nieuwe set kaarten en platen;

- Bevorderen teamgeest en creëren van een positief gevoel gebaseerd op wederzijds vertrouwen en respect door het delen van ervaringen en leren van elkaar.

In november 2023 zijn twee pilot-trainingen uitgevoerd. In 2024 zullen alle resterende gidsen deze herhaaltraining gaan volgen.

6.3. EHBO workshop Torengidsen

De torengidsen van zowel het Gilde als de VVV hebben begin 2023 een EHBO-workshop gevolgd toegespitst op “wat doe je als gids wanneer je alleen met een groep op de toren bent bij een calamiteit”. Daarbij ging het er niet alleen om hoe je eerste hulp (met name reanimatie) verleent aan een gast die onwel wordt, maar ook hoe je op zo’n moment handelt t.o.v. de overige gasten.

Zowel Gilde Amersfoort als de VVV beoogden met deze gezamenlijk georganiseerd workshop te bereiken dat een torengids weet wat hij/zij moet doen als er onverhoopt iets op/in de toren gebeurt.

6.4. Naslagwerk Torengids

Han Brugmans heeft een mooie “Torengids” samengesteld met allerlei weetjes over de OLV Toren inclusief mooi beeldmateriaal. De bedoeling is dat dit document steeds aangevuld wordt indien gewenst.

6.5 Lezingen

Dit jaar zijn er vier lezingen gehouden:

- 7 maart: Louk de Liever vertelde zijn levensverhaal: ‘Leven in blessuretijd’
- 25 april: stadsarcheoloog Timo d’Hollosy: ‘Als skeletten konden spreken’
- 23 oktober: Hans de Vries: ‘Verkeersontwikkelingen in Amersfoort’
- 11 december: Leonard de Wit: “Erfgoed van de wereld, Nederland en Amersfoort”

De Lezingencommissie heeft een enquête onder de Gilde-vrijwilligers gehouden. In 2024 zal de commissie met conclusies en aanbevelingen n.a.v. deze enquête te komen.

6.6 Raddraaier

In 2023 zijn weer vier Raddraaiers verschenen. Actieve Gilde-medewerkers krijgen deze in gedrukte vorm. Mensen op de wachtlijst

krijgen een digitale versie. Vrijwilligers die vertrekken bij het Gilde kunnen, als zij dat wensen, ook de digitale versie blijven ontvangen.

7. Onderlinge verbondenheid

Een ander speerpunt in het meerjarenbeleidsplan is het bevorderen van de onderlinge verbondenheid tussen de Gilde-medewerkers. Dat doen we op verschillende manieren.

7.1 Bijeenkomsten

Om elkaar op een ongedwongen manier te kunnen ontmoeten zijn de volgende activiteiten georganiseerd:

5 januari: nieuwjaarsborrel

31 maart: voorjaarsbijeenkomst

10 mei: het jaarlijkse Gilde uitje, dit keer naar Harderwijk

18 augustus: zomerborrel

20 september: barbecue met partners

14 november: najaarsbijeenkomst

Daarnaast de borreltijd na afloop van de lezingen.

7.2 Uitreiking spelden

Jubileumspelden worden uitgereikt aan vrijwilligers als ze twaalf-en-een-half jaar resp. twintig jaar actief zijn voor het Gilde. In 2023 ontving Johan de Geus een stenen speld omdat hij 12,5 jaar onze ICT-vrijwilliger is. Harriët Schutter krijgt de speld met terugwerkende kracht in 2024.

7.3 Ziekte en gezondheid

In 2023 zijn de volgende (oud-)gidsen of -(kantoor)medewerkers overleden: Frank Schneijderberg, Louk de Liever, Gerda van Dijk, Vincent Kempen en Henk Vroon. Een kleine commissie, bestaande uit Ineke Gorter, Lineke Pol en Hans de Vries, heeft - daar waar nodig en gewenst - ook aandacht geschonken aan medewerkers die gezondheidsproblemen hadden in 2023.

7.4. Vertrek

In 2023 zijn de volgende gidsen en kantoormedewerkers gestopt bij het Gilde: Nico van Dam, Kiki Postuma, Cisca Demming, Christel Ruesen, Nico Ragetli en Aloys Michielsen. Elk van hen had hiervoor een persoonlijke motivatie. Wij danken hen voor hun inzet.

8. Marketing, Promotie en ICT

In 2023 zijn er diverse inspanningen gepleegd om de externe website van het Gilde beter te laten functioneren. Dat heeft ertoe geleid dat het Gilde eind 2023 een goede ranking heeft op Google. Ook heeft het Gilde werk gemaakt van de social media, waaronder Facebook en Instagram.

Jan Luteijn heeft eind 2023 de rol van webmaster opgepakt. Al eerder was besloten om het technisch beheer uit te besteden aan bureau Lale. Contentbeheer en klein onderhoud wordt in eigen beheer door de voorzitter en genoemde personen uitgevoerd.

Ook het boekingssysteem en de ticketshop functioneren naar behoren. In het boekingssysteem zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd die het systeem flexibeler maken. Momenteel liggen er op ICT-gebied geen grote nieuwe uitdagingen, nog wel een aantal kleinere aanpassingen.

Wat betreft promotie heeft het Gilde de samenwerking met de VVV en Citymarketing versterkt. Met laatstgenoemde partij wordt ook bekeken of in Amersfoorts verband gezamenlijke regionale promotie mogelijk is.

Ook is samenwerking aangegaan met de Stad Amersfoort. Maandelijks publiceert het Gilde een 'stadsweetje' in dit wekelijkse huis-aan-huis blad. In 2023 is er op initiatief van het Gilde met zes andere partijen een gezamenlijke promotie gehouden in de Stad Amersfoort, maar dit bleek een te arbeidsintensief traject en dat heeft geen vervolg gekregen. Het Gilde zal zelf wel gebruik blijven maken van dit medium.

9. Aanbod aan rondleidingen

In 2023 heeft het Gilde gekozen voor een duidelijker afbakening van zijn aanbod. Er is een zomerprogramma dat loopt van 1 april tot 1 november en een winterprogramma van 1 november tot 1 april.

Het jaar 2023 was erg succesvol. Het slechte weer in zomer en najaar heeft het Gilde nauwelijks parten gespeeld. Het Gilde heeft zelf een meer gevarieerd aanbod gepresenteerd, maar Amersfoort heeft als stad ook flink aan de weg getimmerd. De publiciteit die Amersfoort ten deel viel met de Europese Prijs van Beste Stad van Europa, de 'pissende ijsbeer' en de serie Oogappels leverde zeker flink meer bezoekers op. Dat was met name voelbaar in de laatste maanden van het jaar, toen de aantallen bezoekers op een hoog peil bleven.

De stadswandeling en de torenbeklimming bleken de grootste trekkers: zo'n 75% van de belangstellenden nam daaraan deel. Een succes was ook een proef met de openstelling van de Koppelpoort 'op aanloop' voor belangstellenden, vanaf oktober twee middagen per week. De proef wordt geëvalueerd en zal in 2024 een plek krijgen in het reguliere aanbod.

In 2023 heeft het Gilde ook de samenwerking met vooral Waterlijn verder uitgebouwd. Na de Vestingvaart (vaartocht door de grachten, met bezoek aan de Koppelpoort) werden in 2023 twee nieuwe arrangementen aangeboden, namelijk de Torengaart en de Beekdalvaart. Met name de laatste vaart bleek erg succesvol: varen over de Heiligenbergerbeek met een wandeling terug door Elisabeth Groen en park Randenbroek met een Gildegids. Gelet op het succes zal dit in 2024 worden gecontinueerd.

Ook met Levende Historie was er in 2023 samenwerking in de vorm van een stadswandeling inclusief een bezoek aan de Mannenzaal met acteurs van Levende Historie. Dat geldt ook voor de samenwerking met de St. Joriskerk en De Armen de Poth.

Nieuw in 2023 was de samenwerking met de brouwerij Drie Ringen op twee manieren. Via Drie Ringen kan een speciale bierwandeling worden geboekt die eindigt met een rondleiding door de brouwerij en een bierproeverij. Ook is afgesproken dat Drie Ringen een beroep kan doen op Gilde-gidsen voor een rondleiding in de brouwerij als de eigen rondleiders niet beschikbaar zijn.

10. Samenspraak

Het jaar 2023 was een bijzonder jaar. De draad moest weer opgepakt worden na de coronacrisis. Het plotseling overlijden van Frank Schneijderberg, één van de twee coördinatoren, op 31 juli was een enorme schok. Maar in september is Samenspraak weer in volle vaart vooruit gegaan, zodat we eind 2023 kunnen stellen dat het goed gaat met Samenspraak.

10.1 Vrijwilligers

Acht taalmaatjes hebben dit jaar afscheid genomen om verschillende redenen, van drukke bezigheden tot gezondheid. Gelukkig hebben we ook nieuwe vrijwilligers mogen begroeten. We sluiten 2023 af met een poule van 35 vrijwilligers waarvan 32 nu een anderstalige begeleiden.

10.2 Aanvragers

De 32 aanvragers/anderstaligen kwamen via verschillende wegen bij Samenspraak terecht, namelijk:

- 19 via Integratie (vluchtelingen)
- 4 via aanvraagformulier Gilde Samenspraak
- 2 via mond op mondreclame
- 4 via het Taalhuis
- 3 via Danner&Danner (taalinstituut)

Hieronder het overzicht van de landen waaruit de aanvragers in 2023 kwamen.

- 7 uit Turkije
- 8 uit Syrië
- 6 uit Iran
- 3 uit Marokko
- 4 uit Afghanistan
- 1 uit resp. Hongarije, Zuid-Afrika, Jemen en Brazilië.

10.3 Activiteiten

Afgelopen jaar is een voorjaarsborrel in het Kade-café georganiseerd. In september een extra bijeenkomst in de Observant met een lunch om stil te staan bij het overlijden van Frank. Met de Kerst een borrel met hapje in het Kade-café. De taalmaatjes kregen allemaal een geschreven kerstkaart met een dankwoord en als cadeau het boek 'De vluchteling, de gastarbeider en de rijke Jood' geschreven door Arnon Grunberg.

10.4 Deelname aan overlegvormen

Coördinator Jeannette Möhlmann is nauw betrokken bij Integratie. De taalmaatjes van Samenspraak werken bij voorkeur met vluchtelingen op een taalniveau van A2 naar B1 om zo de anderstalige naar een diploma te helpen.

Samenspraak staat in nauw contact met het Taalhuis voor nieuwe aanvragen. Verder vindt er, naar wederzijdse behoefte, overleg plaats met bestuursleden van het Gilde. Ook staat Samenspraak bij indebuurt033.nl ingeschreven zodat vrijwilligers zich op kunnen geven als taalmaatje.

11. Financieel jaarverslag 2024

Het jaar 2023 was financieel een goed jaar voor het Gilde. We hebben veel meer mensen mogen rondleiden. Dat heeft zich ook vertaald in een grotere opbrengst uit de ticketverkoop. Ook de activiteiten samen met onze partners als VVV, Waterlijn, Levende Historie en Drie Ringen hebben daaraan bijgedragen.

Onze reserves zijn weer op het niveau van voor de corona-periode. In 2023 zijn we gestart met het investeren in de kwaliteit van onze dienstverlening. De Herhaaltraining is daar een mooi voorbeeld van. Die zal ook deels uit ons vermogen/reserves worden gefinancierd.

Het exploitatieresultaat is voor 2023 uitgekomen op € 14.418. Voor de samenstelling van de Balans per 31 december 2023 en voor de Winst- en Verliesrekening over 2023 zie bijlage 1. De Kascommissie heeft een en ander gecontroleerd en akkoord bevonden. Hun verslag staat in bijlage 2.

Bijlage 1. Balans en Winst- en Verliesrekening

Balans 2023 Stichting Gilde Amersfoort

Balans per 31-12-2023					
Activa	2022	2023	Passiva	2022	2023
ING spaarrekening	65.001	80.525	Vermogen	67.617	87.918
ING betaalrekening	3.461	2.878	Voorziening	-	-
Debiteuren	1.867	4.200	Crediteuren	898	-
Btw afdracht	1.092	2.906	Te betalen btw	2.906	2.591
Kas	-	-		-	-
	-	-		-	-
	71.421	90.509		71.421	90.509

Winst en Verliesrekening 2023

Resumé V&W rekening	2019	2020	2021	2022	2023
Opbrengsten	68.206	18.634	24.754,00	71.261,00	89.238,00
Kosten	-47.254	-39.097	-38.948,00	-56.191,00	-74.820,00
Exploitatieresultaat	20.952	-20.463	-14.194,00	15.070,00	14.418,00
Mutaties voorzieningen	-7.874	-	-	-	-
Resultaat	13.078	-20.463	-14.194	15.070	14.418

Bijlage 2. Verklaring Kascommissie

Verklaring Kascommissie controle

Wij, Johan de Geus en Hans van Rossum hebben als leden van de kascommissie vandaag, vrijdag 5 januari 2023 de kas van stichting Gilde Amersfoort gecontroleerd. Wij komen tot de conclusie dat de boeken en jaarcijfers een reëel beeld geven van de diverse inkomsten en uitgaven van de stichting Gilde Amersfoort. Steekproefsgewijs hebben wij de boekingen onderzocht en de bijbehorende kasstukken bekeken. Ook hebben wij de banksaldi van begin en ultimo 2022 vergeleken met de boeken.

De kascommissie spreekt haar diepgaande waardering uit voor het werk dat de penningmeester heeft verricht en is onder de indruk van de kwaliteit van de boekhouding. De kascommissie stelt de ledenvergadering voor het bestuur decharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid.

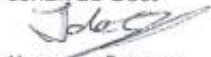
Als commissie herhalen we een aanbeveling die we vorig jaar gedaan hebben:

Maak boekingen definitief door degene die boekt meteen te laten betalen. Het aanmaken en sturen van facturen en het innen hiervan kost zeer veel tijd en bevat een debiteurenrisico. Bovendien is deze werkwijze niet meer van deze tijd.

Namens de kascontrole commissie:

Amersfoort, 5 januari 2023

Johan de Geus

Hans van Rossum

Bijlage 3. Overview aantal Wandelaars

